

TIC / Ús i Abús

Miquel Perlado

Psicòleg

Membre fundador de l'AIAP

Associació Iberoamericana d'Investigació de
l'Abús Psicològic

II Seminari Educació. Edu21 /CEJP

AIAP

- **Associació professional iberoamericana (Espanya, Portugal, Latinoamerica)**
- **Associació jove, però amb amplia experiència dels professionals**
- **Orientada a la prevenció, recerca i tractament de l'abús psicològic**
- **Àrees: en grup (sectes), en teràpia (abús terapèutic), a l'àmbit escolar (bullying), laboral (bullying) o virtual (ciberbullying, grooming)**
- **Priorització d'intervencions preventives**

Doble connotació

- El risc del jove que pot arribar a abusar de les noves tecnologies
- El risc que mitjançant les TIC s'abusi del jove

L'abús o no de les TIC dependrà de l'ús que es faci i/o de l'acompanyament que es tingui

L'ús es pot educar tant des de la família com des de l'escola

“Abús de pantalles”

II Seminari Educació. Edu21 /CEJP

Ús de la Xarxa

- **+19 mil.lions de usuaris d'Internet a Espanya**
- **12,5 mil.lions son joves**
- **Un 70% utilitza diàriament el Messenger**
- **El primer contacte amb Internet es produeix molt abans dels deu anys**
- **Més de 13 mil.lions de joves naveguen habitualment per l'Internet (4 mil.lions menors de 12 anys, 9 mil.lions entre 12-17)**

Euro Baròmetre (1)

- Els nens europeus entre 11-14 anys, molt familiaritzats amb les noves tecnologies
- Les fan servir amb regularitat, especialment el mail i Messenger
- Poden connectar-se diàriament i disposen del seu mòbil
- Expressen por a que els pares li retallin el seu ús

Euro Baròmetre (2)

- **Les noies fan un ús predominant de la Xarxa per estar en contacte permanent amb amistats**
- **Els nois tendeixen a fer un ús més bé lúdic i basat en el entreteniment**
- **Normalment, perceben les pàgines de contingut sexual com un obstacle**
- **Les pàgines més visitades son Wikipedia, FotoLog y YouTube**

Senyals d'alarma

- **Preferència pel contacte amb pantalles abans que amb amics**
- **Disminució del rendiment acadèmic (esgotament, disminució de la concentració)**
- **Abandó d'activitats prèvies plaents**
- **Increment del sedentarisme**
- **Alteració de les hores de son**
- **Irritabilitat davant la impossibilitat de fer-ho**
- **Dificultat per posar fi a l'activitat**

Quan comença a ser problemàtic?

- Quan es perd el control
- Quan es persisteix malgrat reconeixer les conseqüències negatives
- Quan l'activitat es exclusiva, la persona sent no poder viure sense aquesta activitat
- Es perd l'interès per altres activitats
- Quan genera interferències significatives amb la vida quotidiana

Vulnerabilitats associades

- **Predomini d'aspectes impulsius**
- **Dificultats en les relacions**
- **Baixa tolerància a la frustració**
- **Trets marcats d'introversió**
- **Crisis de creixement i/o vitals**
- **Famílies amb aspectes patològics**

“Pantalles abusives”

II Seminari Educació. Edu21 /CEJP

Abús sobre l'usuari

- **Correu spam massiu, estafes**
- **Foment de continguts de risc per la salut (p.ex. pro-ana, apologia suïcidi, etc.)**
- **Agafar dades personals sense consentiment**
- **Continguts de caràcter ofensiu, xenòfob o d'altres**
- **Transaccions econòmiques fraudulentess**
- **Virtualitat abusiva sobre l'usuari (grooming, sexting, etc.)**

Internet Solutions for Kids (2007)

- **Estudi realitzat als EEUU, nois entre 10-15 anys**
- **Enquesta a 1600 nois que havien utilitzat Internet als últims sis mesos**
- **Un 15% dels nois havien rebut missatges de contingut sexual**
- **Un 34% dels nois van reconèixer haver-se sentit assetjats sexualment per Internet**

Internet Solutions for Kids (2007)

- Les plataformes amb majors problemes d'aquest tipus, missatgeria instantània
- Menor incidència als blogs
- Van detectar “ciber-atacs sexuals” en diverses xarxes socials (MySpace, Facebook)

Defensor Menor

- 1700 menors (10-17 anys)
- Un 15% dels joves que visiten *ciber-centres* han visitat pàgines de contingut sexual
- Un 19% dels menors van reconèixer haver-se connectat per accions il.legals
- Un 46% dels joves que utilitzen Internet, passen gran part del temps en xat
- Un 69% dels joves tenien com a prioritat un ús lúdic (jocs on line multi-jugador)
- Un 6% s'havia connectat a pàgines de contingut racista

Educació ús / abús tecnologies

II Seminari Educació. Edu21 /CEJP

Tallers amb pares

- **Aprendre de les noves tecnologies**
- **Millorar la comunicació familiar**
- **Límits clars i fonamentats**
- **Participar a la vida dels fills**
- **Fomentar activitats d'oci no consumista**
- **Transmetre no tan sols informació, també valors**
- **Educar en un consum responsable**

Tallers amb pares

- **Pactar els temps de connexió**
- **Possibilitar que la activitat es faci acompanyat de l'adult**
- **Escollir proveïdors d'Internet que disposin de filtres familiars**
- **Situar l'ordinador en un espai comú de la casa**
- **Ajudar a diferenciar realitat / fantasia**
- **Transmetre la importància de la cura amb les pròpies dades personals**

Tallers amb nois

- **Grups de discussió oberts sobre xarxes socials**
- **Exploració de l'ús que fan els nois**
- **Inclou aspectes pedagògics sobre certs riscos inherents a la xarxa**
- **Alhora, s'exploren les modalitats de relació que estableixen**
- **Es treballa amb valors i el respecte a l'altre**
- **Assolir un ús responsable i saludable de les pantalles**

Gràcies per la seva atenció!

Miguel Perlado
mperlado@copc.es